

Z dejanji to res nisem dokazala,
pa vendar prosim te, verjemi mi,
da bil si več mi kot vse na svetu,
to čutim v srcu vedno bolj, brat moj preljubljeni.

Napisala, dragi brat, sem par besed,
ki naj ti pričajo po čustvu in po srcu mojem,
kako ostane človek dragemu človeku zvest,
v veselju, v težavah in sred' bojev!

Elizabeta Vrhunec

Žena — pravljica

Za tenjo belega obraza
sem zgubil sled občudovanj,
kot kip obstal sem in ekstaza
nato zbudila me je iz sanj.

Videl sem v vodi peno,
lesketajočo, mavrično,
spoznal v tem vso dušo njeno
lepo, toda pravljico.

Ker v pravljice pa ne verjame
človek novega sveta,
naj kri se vlije iz srčne rane,
ponos ostane lik moža.

Oto Vrhunec-Blaž Ostrovhar

Pri padlih borcih

Mrtvaških ragelj spev glasan
odmeva z gore v beli dan;
svobodo tirja pesem ta,
upor do zadnjega moža.

Vali iz doline se tiran,
ker tabor naš je bil izdan:
kolone, tanki, kamioni,
bacači min in avioni.

Strašen boj — napad srdit...
Že v tretje je fašist odbit.
Leže alpini v goličavi,
mrtvi, ranjeni, krvavi.

A tam iz boka nov napad;
alpin pritiska že odzad.
Z Novakov, Cerkna in Tolmina
mu gre pomoč. Oh, domovina!

Že kliče tujec: »Vdajte se,
obkoljeni že davno ste!«
Prokleta slabo nas poznaš,
čeprav slovensko dobro znaš;
podal ne bo se partizan,
čeprav obkoljen je, izdan.

Zares nam, fantje, z vseh strani
preti pogin še do noči,
a padli bomo kot junaki,
uporni, trdi mi vojaki.
Naj žanje smrt vas zdaj, tirani!
V boj, tovariši mi vdani!

Bombo v roko, puško v dlan,
naj v slavi pade partizan!
Še ta ukaz vam zadnji dam:
Pober'te ranjence od tam!

Če bomo se prebili tod,
se spomnil nas bo pozni rod,
a zdaj za mano v trpljenje;
skoz grob gre narod v življenje!
Tako ni mrak noben teman,
da ne pregnal bi ga nov dan.

Kot en glas iz vseh grl vzplamti:
»Hurá — juriš!« In zagrmi
od Porezna do Labnega,
od Davče tja do Cerknega.
Se vnel je ples zares krvav
tu sredi grmov, skal, dobrav;
med grome bomb rafalov jek...
Že vidim Lahov nagli beg.

Zažgali gozd so in senike,
da v dimu krili bi umike.
Imeli štiri smo mrlič;e
so v Cerknem borbe hude priče.
Cerkljanke vence so povile,
gomile borcev okrasile.

A ono noč, opolnoči
sem šel po tej okolici
in spomnil sem se teh grobov
ter krenil tja na dom duhov.

»Jaz sem prišel vas obiskat,
ker vodil sem vas tistikrat.«
Tako pozdravim na grobeh
pa že zmrazi me po kosteh.

Stoje tovariši že pred menoj,
v polni opremi so za boj.
Iz oči jim sije ognja žar,
odvite bombe so za udar.

Ne vpraša Bojan, kaj želim,
in drugi ne, zakaj ne spim,
a Drzni roko mi poda,
četrti nemo se smehlja...

»Prošnjo, fantje imam do vas,
ki tirja jo današnji čas.
Izdajstva greh je še med nami,
ki vas je dal tej rani jami;
rad bi znebil se te grenkobe,
pri vas navžil se spet zvestobe,
ker vem, da bili ste vdani
in borci hrabri vse do lani,
ko vas ta zemlja je požrla
in meni borce verne strla.«

Povzdigne Bojan glas in pravi:
»Vemo mi to, in svetu javi,
nas zemlja bo še maščevala,
grobov tišina ni zaspala,
razrasla se bo v orkane,
požrla hlapce in tirane!«

Tedaj v zvoniku ura je zapela,
mrlič, bojazen spet sta onemela.
In jaz odšel sem v noč temno,
bedel do jutra, mislil to.

Oto Vrhunec-Blaž Ostrovrhar

Z vzhodne fronte

Kaj res že pozno v noči
nahajam se sedaj,
prej sanjal sem o sreči,
kje zdaj je tisti kraj?

Ah, kaj me tukaj peče,
glej, desne roke ni
in tudi tukaj v glavi
strašansko mi šumi.

Sem nezavesten sanjal,
da bil sem že doma,
sem v družbi se zabaval,
kot fantič vsak se zna.

Zavedel sem se v noči,
krog žive duše ni,
le fantov, včeraj zdravih,
vse polno tod leži.